

ಬೀಜೋಪಚಾರ: ರೋಗರಹಿತ ಕಡಲೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಉಪಚಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಆಧರಿಸಿ 15 ರಿಂದ 30 ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಕಡಲೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 15 ರ ವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಇರುವ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಪ್ರಮುಖ. ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗೆ ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳೆಂದರೆ: ನೆಟಿರೋಗ, ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗ, ಕಾಂಡಕೊಳೆರೋಗ, ಬೂದಿರೋಗ, ಗೊಡ್ಡುರೋಗ ಮತ್ತು ತುಕ್ಕುರೋಗ. ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಬೀಜಜನ್ಯ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೀಜೋಪಚಾರವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣದ ಅನುಸಾರ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನೆಟಿ ರೋಗ / ಸಿಡಿ ರೋಗ / ಸೊರಗು ರೋಗ: ಈ ರೋಗವು (ಫ್ಯೂಸೇರಿಯಂ ಆಕ್ಸಿಫೋರೆಂ ಫಾರ್ಮಿಸ್ ಸ್ಪೀಸೀಸ್ ಸಿಜೆರಿ) ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ, ಬಾಡಿ ಜೋತು ಬಿದ್ದು, ಒಣಗಿ ಉದುರದೆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳು ಕೊಳೆಯದೆ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಕಾಂಡವನ್ನು ಉದ್ದವಾಗಿ ಸೀಳಿ ನೋಡಿದಾಗ ನೀರು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಅಂಗಾಂಶವು ಕಂದು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದು ನಿಖರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಶೇ. 5-30 ರಷ್ಟು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೂಬೇರು ಕೊಳೆರೋಗ: ಈ ರೋಗವು ರೈಯೋಕ್ಲೋನಿಯಾ ಬಟಾಟಿಕೋಲಾ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನೋಡಿದಾಗ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಪೊರದೆಯು ಬೇರಿನ ಮೇಲೆ ಕಂಡು ಬಂದು ತೊಗಟೆಯು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವಿದ್ದು ಸುಲಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇರುಗಳೆಲ್ಲ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯ ಬೇರು ಗಿಡದೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಬೇರು ಸಹಿತ ಒಣಗಿದ್ದು, ತುದಿಯು ಒಣಗಿದ ಕಡ್ಡಿಯಂತೆ ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೋಗವು ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ತೀವ್ರತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಕಟ್ಟುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಸಸಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಕಾಂಡ ಕೊಳೆ ರೋಗ : ಈ ರೋಗವು ಸ್ಕ್ವಿರೋಷಿಯಂ ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಕಪ್ಪನೆಯ ಅಥವಾ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸ್ಕ್ವಿರೋಷಿಯಾ ಬೀಜ ಕಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ರೋಗವು ಮೊಳಕೆಯಿಂದ ಆರು ವಾರಗಳವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಸಿಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಬೂದಿರೋಗ: ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಬೂದಿ ಬಣ್ಣದ ಬಿಳಿ ಹುಡಿಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವುದು. ಈ ರೋಗವು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 5-10 ರಷ್ಟು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಗೊಡ್ಡು ರೋಗ: ರೋಗ ಬಂದ ಗಿಡವು ಸಣ್ಣ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹೂ ಕಾಯಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗೊಡ್ಡಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು. ಈ ರೋಗವು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಶತ 5-10 ರಷ್ಟು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತುಕ್ಕು ರೋಗ: ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಭಂಡಾರ ಮಚ್ಚೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ದ್ವಿತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವು ಇರೋಮೈಸಿಸ್ ಸಿಸೆರಿ ಅರೆಟಿನಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುವುದು. ಈ ರೋಗವು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಪ್ಸಾನ್ 80 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಥೈರಾಮ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಮಂಕೋಜೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 3.5 ಗ್ರಾಂ ಸ್ಟ್ರಿಂಟ್ (ಕಾರ್ಬನಡೈಜಿಮ್ +ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್) 4 ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೈವಿಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಕಿತ್ತು ಸುಡಬೇಕು. ನೆಟಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೈವಿಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ 4 ಗ್ರಾಂ ದಂತೆ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 2 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಪುಡಿಯನ್ನು 250 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ತಿಪ್ಪೆಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು 50 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಕೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ 7 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಹೇಕ್ಟರ್ ಜಮೀನಿಗೆ (ಮಣ್ಣಿಗೆ) ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಬೂದಿ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡಾಗ 0.5 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬನಡೈಜಿಮ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಗೊಡ್ಡು ರೋಗ ಬಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ತುಕ್ಕು ರೋಗ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ 1.0 ಮಿ. ಲೀ. ಹೆಕ್ಸಾಕೋನಾಜೋಲ್ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಗುರುಪಾದ ಬಳೋಲ ಮತ್ತು ಪಿ. ವಿ. ಕೆಂಚನಗೌಡ

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 580 005, ☎: 9986784979, ಮಿಂಚಂಚಿ: gurupadbalol@gmail.com